

SZÖVEG –
JÁMBOR-MINISKA ZSEJKE

KÉP –
PÁCZAI TAMÁS

”

OLYAN MUNKÁT ADJ NEKEM, URAM, AHOL SZERETNI KELL!

A gyermekvédelmi rendszerben lévő huszonháromezer állami gondozott közül jelenleg tizenötezen élnek nevelőszülőknél. A cél, hogy minél többen megkaphassák a személyre szóló figyelmet, és szeretetteljes közegben gondoskodjanak róluk. A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató élen jár a nevelőszülők toborzásában, emellett szakmai programokkal a lakásotthonokban nevelkedők életét is segíti.

- ◆ A gyermekvédelmi gondoskodásban lévő gyerekek ma már többnyire nem nagy létszámú intézetekben, hanem nevelőszülőknél vagy lakásotthonokban élnek. Mivel az egészséges fejlődéshez nélkülözhetetlen a személyre szabott figyelem, a rendszer célja, hogy a gyerekek minél előbb szeretetteljes kis közösségbe kerülhessenek be, ahol az elszenvedett traumáikat fel tudják dolgozni. A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásában működő országos hatáskörű intézmény, 2011 óta törekszik arra, hogy minél jobb körülményeket teremtsen a sorsukra maradt csemetéknek.

A GYEREKEKÉRT ÉLNEK

Sánta Lászlóné Marcsit korábban sokan megmosolyogták az utcán, amikor látták, hogy öt gyerekkel megy sétálni. Az ikerbabakocsi mellett ketten ballagtak, a legkisebbet pedig hordozóban vitték. Férjével négy saját gyermeket is felneveltek, és már unokával is bővült a család, emellett a nevelőszülőként eltöltött húsz év alatt huszonhárom állami gondozott került a szárnyaik alá.

„Imádkoztam a Jóistenhez, hogy olyan munkát adjon nekem, ahol szeretni kell. Nyilvánvalóan, ennél bonyolultabb a kép, de a gyermekek szeretete olyan életforma, ami a részemé vált. Akármilyen fáradtak vagyunk, mindennap újra kezdjük, mert a gyerekeinkért élünk, ez tesz minket boldoggá. Jövőképet szeretnénk biztosítani nekik, hogy megtalálják magukat az életben” – meséli Marcsi, aki kiemelkedő színvonalon végzett munkájáért három éve Szent Anna-díjban részesült. Úgy véli, hatalmas szív és rugalmasság kell a nevelőszülői

hivatáshoz, mert ha valamit elterveznek, biztos, hogy a másik pillanatban újra kell gondolni mindent. A gyerekek boldogságáért, jövőjéért dolgozni szerinte nagy feladat, de egyben a legcsodálatosabb munka is, amit az ember végezhet.

Kakstedterné Kustos Tünde szintén a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató nevelőszülője, pontosban az első nevelőszülőinek egyike, aki már kilenc éve dolgozik a területen. Elmondása szerint a férjével mindig is szerettek volna olyanokat befogadni a családjukba, akiknek nélkülük kevés esélyük lenne arra, hogy el tudjanak indulni az életben. Kilenc éve költöztek fel Budapestre, ekkor látták meg a Metro újságban a hirdetést, hogy nevelőszülőket toboroznak. „Akkoriban még más volt a nevelőszülővé válás menete, nem kaptunk annyi kedvezményt, mint most, sokkal nehezebb volt a helyzet, és a társadalom

is máshogy gondolkodott erről a hivatásról. Régen sokan nem tudták elképzelni, hogy valaki csak azért vesz magához gyermeket, hogy a kicsi családban nőhessen fel” – meséli Tünde.

Elsőnek Dóri érkezett hozzájuk, aki csupán 1300 grammal és 50 centivel jött a világra, de mára életerős kislánnyá cseperedett a családi fészekben. „Utána egy kisfiúra kaptunk felkérést, akit a szülei adtak át nekünk, mert nem tudták ellátni, és segítségre volt szükségük. Ez októberben volt, utána decemberben újra babát szült az anyuka, pedig azt sem tudták, hogy várandós. Végül a legkisebb is hozzánk került. Három évig voltak nálunk, aztán szerencsére haza tudtuk őket gondozni, két gyerekünket pedig sikerült örökbe adni” – teszi hozzá az édesanya.

Tünde úgy tapasztalta, hogy már önmagában óriási kihívást jelent, ha egy gyermeket kiemelnek a családjából, de ezek a kicsik sokszor úgy élték eddigi életüket, hogy nem kapták meg azt a szerető gondoskodást, amire

szükségük lenne az egészséges testi-lelki fejlődéshez. „Azt az időt, amikor az ember felveszi, bőfizteti a gyermeket, magán hagyja, hogy hallja a szívverését, nem lehet pótolni, ez a hiány végigkíséri a csöppségek egész életét. Került hozzánk kislány nyolc hónaposan, és ez az időszak olyan meghatározó volt az életében, hogy talán most kezdi magát utolérni. Ha abba nő bele, hogy ezeket az érzéseket nem ismeri, nehezen értelmezi, amikor őt simogatják, vagy megmossák rendesen a haját, felöltöztetik. Nekik ezt meg kell tanulniuk!” – magyarázza Tünde.

ADDIG KÍSÉRNI ÖKET, AMÍG SZÜKSÉGÜK VAN RÁ

Sok gyerek csak átmeneti időre kerül nevelőszülőkhöz, hisz a cél, hogy a rokonaik megteremtsék azokat a körülményeket, amelyek közé már vissza lehet engedni a gyereket, hogy a saját családjában élhessen. Az elválás persze sokszor nem könnyű, ilyenkor igyekeznek arra gondolni,

Régen sokan nem tudták elképzelni, hogy valaki csak azért vesz magához gyereket, hogy a kicsi családban nőhessen fel.

hogy a gyermek érdekei az elsők. „Az egyik szemem sír, a másik nevet. Az ember tele van várakozással, hogy sikerül-e a hazagondozás, mennyire lesz tartós, persze ezeket az érzéseket nem kommunikáljuk a gyerekek felé, mert úgy gondolom, hogyha mi is megadjuk a bizalmat a szülőnek, a gyerek könnyebben le tud válni rólunk, és ez ilyenkor a legfontosabb. Nekünk pedig muszáj feldolgoznunk, hogy elmennek. Ilyenkor egymás lelkét gyógyítgatjuk otthon a gyerekekkel. Amikor rossz kedvem van, mert valaki elment, mindig odajönnek hozzám és megvigasztalnak” – magyarázza Marcsi.

Tünde szerint a nevelőszülői hivatás egyik legnehezebb része, amikor azt látják, hogy a fejlesztő-nevelő gondoskodás után a gyerek visszakerül a származási családjához, ahol újra az otthoni dolgokkal azonosul. „Ugyanakkor megnyugtató, amikor a gyerek választ és látjuk, hogy boldogan megy a szüleihez, ez azt jelzi nekünk, hogy itt az ideje az elválásnak. Miután beleteszünk apait, anyait a feladatokba, aztán megtapasztaljuk, hogy a munkának beérik a gyümölcse – ennél nagyobb elismerés nem is kell!” – meséli az anya.

A SZEMÉLYRE SZABOTT TÖRŐDÉS A LEGFONTOSABB

A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásában működő országos hatáskörű gyermekvédelmi intézmény, 2011-ben kezdte meg működését. Szervezetük hitvallása, hogy elsődlegesen a gyermekeket támogatják, alapvető céljuk a nevelő-fejlesztő munkára koncentráció, közvetlen segítségadás. Ennek érdekében folyamatosan fejlesztik szakmai programjukat, a KÁSZPEM® névre hallgató pedagógiai módszert.

„Ez egy érzékenyítő alapoló rendszer, amelynek lényege, hogy a ránk bízott csemeték minden érzelmi és életállapotbeli

jellemzőjével kalkulálunk, amikor a szocializációról van szó és arról, milyen módon törődünk velük. Az egyik alapvetésünk, hogy sokat foglalkozunk a gyerekek bizalomképével, az önmagukba és a környezetükbe vetett bizalommal. Dolgozunk továbbá a rokonokhoz, nevelőszülőkhöz, nevelő kollégákhoz fűződő viszonyukon. Minden csemete életében az egyik legalapvetőbb mintát a családtagok, a szülők, a testvér, a nagyszülők adják. Igyezzünk ezt a családi mintát szolgálni azzal, hogy egyrészt toborozzuk a nevelőszülőket, másrészt folyamatosan próbáljuk úgy alakítani a rendszert, hogy minél többen családra találjanak” – magyarázza Kothencz János, aki maga is állami gondozásban nőtt fel.

A szervezet főigazgatója szerint paradigmaváltásnak lehettünk tanúi az elmúlt tíz évben, ami egyben új kihívások elé állítja a rendszerben dolgozókat. Felértékelődik minden erőfeszítés, amit a családi nevelésért tesznek az intézményben nevelkedő gyerekek életében. „Komoly hiatusokat látok, amelyek feladatot adnak a törvényalkotóknak, valamint az állami és nem állami fenntartóknak is. Mi is ebben a mederben harcoljuk meg a magunk küzdelmeit. Küzdünk azokért a gyerekekért, akik intézetben élnek. Sorsokért, életéért folytatott küzdelem ez, ezért csak szuperlatívuszokban tudok beszélni minden kollégáról, aki az intézményekben élők életét segíti, szolgálja, és szomorú vagyok azoknak a kollégáknak a működését látva, akik szolgálatni vagy felügyelni kívánnak. Pontosan ez az a szemlélet, amivel a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató szakítani igyekszik, és azt gondoljuk, hogy nekünk igenis törődniünk és aggódnunk kell a családjukat veszített gyermekekért, éppen úgy, ahogy azt a vér szerinti utódainkért tennénk” – teszi hozzá Kothencz János. ♦

KI LEHET NEVELŐSZÜLŐ?

- **Aki a 24. életévét betöltötte,**
- **a gondozott gyermeknél legalább 18, legfeljebb 50 évvel idősebb,**
- **büntetlen előéletű és nem folyik ellene büntetőeljárás,**
- **nem áll gondnokság és támogatott döntéshozatal hatálya alatt,**
- **személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a nála elhelyezett gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítására és a családjába történő visszakerülésének vagy örökbe fogadásának támogatására.**

Lívia beszélget

Szilvay Gergely újságíróval,
a Mandiner főmunkatársával

A GENDERELMÉLET MÚLÓ DIVAT VAGY TÁRSADALOM- ÁTALAKÍTÓ IDEOLÓGIA?

- ◆ **Kölnei Lívia: A gender, a „társadalmi nem” fogalmára épülő elmélet és mozgalom a társadalom radikális átalakításán dolgozik. A gendervezérelt világ pedig sokunk számára elfogadhatatlan.**

Szilvay Gergely: A genderelmélet háttérében a test és lélek (vagyis a biológia és a személyiség) radikális szétválasztása áll, egyben annak tagadása, hogy a test biológiai adottságainak jelentős következménye van a nemi identitás és szerepek szempontjából. *Simone de Beauvoir* szállóigévé vált egyik mondata: „Senki nem születik nőnek, hanem azzá válik” – jól tükrözi ezt. Ennek jegyében a társadalom teljes, természetellenes átalakítása is a célja a genderelmélet híveinek, nevezhetjük ezt gendergyakorlatnak.

K. L.: **A meglegházasság legalizálását és a szabad nemválasztást célzó törekvések, valamint a genderelmélet között szoros összefüggés van: ugyanannak a társadalomformáló mozgalomnak a megnyilvánulásai.**

Sz. G.: Valóban, az LMBTQ-mozgalom emberképe a genderelméletet kitaláló feministáktól származik, részben jól jött a melegmozgalom céljaihoz: szerintük az erkölcs, a házasság és a nemiség csak társadalmi képződmények, nincs velünk született nemünk sem. De ez visszaütött, hiszen a homoszexualitást akkor lehet könnyebben elfogadtatni, ha veleszületettnek állítják be – amiről azóta bebizonyosodott, hogy tudományosan nem igaz. A transzmozgalom szerint is létezik a születéssel ellentétes nemű személyiség, úgy, hogy az is valamiképp veleszületett.

*A genderelmélet egy társadalomátalakító
politikai projekt, amely
a tudomány eszközeit használja.*

K. L.: Vannak tehát törésvonalak az LMBTQ-mozgalmon belül is. A legmarkánsabbnak tűnő ellenérdekelttség a transzneműség elfogadtatásáért küzdők és a nőjogi törekvések mellett elkötelezett feministák között van, hiszen ha előbbieket felszámolják a nemek határait, a nőjogi törekvések okafogyottá válnak.

Sz. G.: A két álláspont összeegyeztethetetlen. Mégis van bennük közös: a test (biológiai adottságok) és lélek (személyiség) elválasztása.

K. L.: Tudomásom szerint már lefuttatta a pszichológia a „természet versus környezet” kérdését, vagyis annak a vitáját, hogy a veleszületett tulajdonságok vagy a környezeti hatások határozzák-e meg az emberi személyiséget.

Sz. G.: A „természet vagy környezet” vitája azért álvita, mert félrevisz annak mérícskélése, hogy melyik hat nagyobb arányban a tulajdonságainkra, érdeklődésünkre. A természeti és környezeti hatások áthatják egymást, szétválaszthatatlanul.

K. L.: Számomra teljesen elfogadható, ha kutatások folynak a „gender studies” keretén belül. De problémás és elfogadhatatlan, amint a „gender” társadalomátalakító akciók jelszavává válik, és befolyásolja például óvodák-iskolák tanmenetét, megszabja a polkorrekt beszédmódot.

Sz. G.: Értékes tudományos kutatások is zajlanak a gender szakokon, például a nőtörténelemnek joggal követelnek nagyobb figyelmet, a nemi szerepek, eredetük, változásaik kutatása is teljesen legitim. De az a keretrendszer, amelyben ezeken a szakokon gondolkodnak, eleve téves, a gyakorlatban pedig még kap egy szélsőbaloldali politikai máztt is. A tudományos eredményekből csak azt fogadják el, amelyik az elméletüket igazolja, ami pedig cáfolja, azt tudományos rasszizmusnak bélyegzik. Azokat a tudósokat, akik azt állítják, hogy a biológiai adottságoknak jelentős szerepük van a személyiség

kialakulásában – evolúcióbiológusokat, agykutatókat, a pszichológusok egy részét –, ellenséggként kezelik vagy ignorálják. A genderelmélet egy társadalomátalakító politikai projekt, amely a tudomány eszközeit használja. A szociológiára vagy gender szakra felvételizők többségének nem pusztán a társadalom vizsgálata, hanem az átalakítása a célja. Van olyan szerző, aki nyíltan megfogalmazza, hogy a cél egy androgün társadalom létrehozása.

K. L.: Nyugaton ez a társadalomátalakító projekt már sok évtizede zajlik fokozatos térfoglalással. Nálunk csak a rendszerváltás után talált táptalajra, mi tehát most sokkal töményebb dózisban kapjuk. Közép- és Kelet-Európában talán éppen ezért nagyobb az ellenállás.

Sz. G.: A fiatalok körében ma már itthon sem a melegeknek kell magyarázkodnia, hogy miért van, hanem nekünk, hogy miért nem értünk velük egyet. A korlátalanság mindig vonzó, a korszellem pedig azt sugallja, hogy milyen jó fejek, cukik, hagyjuk már őket békén, hadd érezzék jól magukat ők is. Régen az ember számára a társadalmi beilleszkedés útja az volt, hogy tisztelte a társadalmi intézményeket és normákat, és akkor a közönség elfogadta. A modern ember viszont akkor érzi magát elfogadottnak, ha belső énjét kiélheti. Ennek először a normák látták a kárát, de ma már a saját biológiánk sem lehet korlát. A 20. század folyamán a nemiség vált fokozatosan az önazonosság meghatározójává. Ha ezt összekötjük a társadalmi elismertség új formájával, a belső ember megélésével, és beleteszünk néhány marxista eszmét, előáll a „transznemű koktéll”: „Férfi testbe születtem, de nőnek érzem magam. Ha nem veszel így komolyan, ha vitatkozol velem, ha csak tolerálsz, de nem fogadod el nőmivoltomat, akkor nem fogadod el az embermivoltomat se. Te vagy az elnyomó, én az elnyomott.” Amikor elnyomókra és elnyomottakra osztják fel a társadalmat, és le akarják bontani a család intézményét, nem nehéz felismerni a marxizmus osztályharcos társadalomképét. ♦

SZÖVEG –
HORVÁTH PÁL filozófus

SOROZAT –
MAGYAR PÉLDAKÉPTÁR

SPORTPOLIHISZTOR ÉS ÉPÍTÉSZ

Hajós Alfréd

A mai versenysport világában szinte már elképzelhetetlen, hogy valaki egyszerre vagy akár egymást követően több sportágban is nemzetközi sikereket, olimpiai, világbajnoki eredményeken érjen el, vagy csak nemzete legjobbjai közé kerüljön. Mint ahogy az is ritka, hogy egy sikeres sportoló a civil életben, valamely hivatás, tudomány vagy mesterség művelőjeként is nevet szerez magának. Ám jó száz esztendővel ezelőtt még nem így volt, erre számos példa akad a hazai sporttörténetben is, a legjobb talán az első magyar olimpiai bajnok, „a magyar delfin”, Hajós Alfréd.

◆ ÚSZÓ, FOCISTA, ATLÉTA

Hajós Alfréd, eredeti neve szerint Guttman Arnold szegény, kispolgári zsidó család gyermekeként született Budapesten 1878-ban. Alig tizenhárom éves volt, amikor családját tragédia érte, édesapja a Dunába fulladt. A kiskamasz ekkor határozta el, hogy kiválóan megtanul úszni, de számtalan más sportág is érdekelt. Ebben az időben a sport a fiúk számára a testi és lelki egészség megőrzésének természetes eszköze, a férfiúi virtus igazolása volt, az ifjú Alfréd is belevetette magát az úszás mellett az atlétika, a sík- és gátfutás, a diszkoszvetés, a torna, a futball világába. Közben a Markó utcai főreál iskolában, sok híres magyar alma materében volt diák, érettségi után pedig a Műegyetemre iratkozott be, építészmérnöknek tanult. Ekkor már, tizennyolc évesen tagja volt a Magyar Úszó Egyesületnek, kiváló eredményeit látva az delegálta az első, 1896-ban Athénban rendezett újkori olimpiára. Három számba, a száz, az ötszáz és az ezerkétszáz méteres gyorsúszásba nevezett be, bár a középső távon végül időzavarba kerülve nem tudott elindulni. Az olimpia úszóversenyeit Athénban még nem uszodában, hanem egy öbölben, a nyílt vízben rendezték, a rövid távokon a versenyzők a vízből, a hosszabbakon hajóról startoltak. Alfréd számára, aki itthon a Rudas Fürdő kellemes vizében edzett, a 13 fokos víz dermesztően hideg volt, de nem hátrált meg. 1896. április 11-én magabiztosan megnyerte a százméteres versenyt, ezzel az első magyar olimpiai győzelmet aratva, röviddel utána pedig

Kép: Profimedia – Red Dot

diadalmaskodott ezerkétszázon is. Teljesen átfagyott a vízben, alig volt magánál az eredményhirdetés idején, amikor a győztesek átvehették a nekik járó, ekkor még nem aranyból, hanem ezüstből készült érmeket. A legenda szerint annyira vacogott, hogy amikor az érmét átadó, őt elsőként „magyar delfinnek” nevező görög trónörökös megkérdezte, hol tanult meg ilyen kiválóan úszni, csak annyit tudott elhebegni, hogy „a vízben”. Az eredményhirdetést egy közjáték is megzavarta. A zenekar először, 1896-ban Osztrák-Magyar Monarchia lévén, az osztrák császári himnuszt kezdte játszani, csak másodjára sikerült átváltaniuk a magyarra, hiszen az ország önálló résztvevője volt az athéni olimpiának. Hajós diadala a versenyben nem volt váratlan, hazai versenyeken és az előző évi nem hivatalos Európa-bajnokságon már nyert, a magyar szövetség pedig teljesítményét örökös bajnoki címmel jutalmazta.

Alig tért haza, kezdetét vette labdarúgó karrierje is. 1897-től leigazolt játékosa volt a Budapesti Torna Clubnak, amelynek színeiben, a balösszekötői posztton az NBI kiírásában két alkalommal, 1898-ban és 1904-ben bajnoki címet is nyert, de folytatta élvonalbeli atlétikai szerepléseit, és a tornát sem hagyta abba. Új lehetőséget nyitott meg előtte, amikor beugróként 1897-ben játékvezetőként kellett közreműködnie a hazai bajnokságon, 1903-tól 1908-ig pedig már minősített, vizsgázott bíróként tizennégy elsőosztályú mérkőzésen fújta a sípot. Bírói, egyben aktív sportolói pályafutása végén még az európai szövetség bírói karába is bekerült, ám ott csak két válogatott mérkőzést vezetett, közben pedig két mérkőzés erejéig ő volt a magyar futballválogatott szövetségi kapitánya, később az MLSZ alelnöke.

Zsidóként bujkálnia kellett és Rákosiéknak sem volt a kedvence.

AZ ÉPÍTÉSZI ÉLETMŰ

Bár életének ebben az évtizedében Hajós a sportok polihisztorának bizonyult, a Műegyetemet is elvégezte, közben pedig 1899-ben letöltötte egyesztendő katonai szolgálatát. Fiatal építésmérnöként kezdetben két neves építész, Alpár Ignác, majd Lechner Ödön irodájában dolgozott, a szecessziós és az eklektikus stílusokat, a kor uralkodó építészeti irányzatait tanulva el tőlük. Hivatása, egzisztenciája és a sport világában továbbra is aktív szerepvállalása mellett, amit számos díjjal jutalmaztak, magánélete is egyenesbe került: 1908-ban megnősült. Kipróbálta magát újságíróként is, 1907-ben azonban önálló építész irodát nyitott, tevékenysége középpontjában ettől kezdve a műépítészeti munka, a tervezés állt. A következő három évtizedben számos épület készült az ő irodájának tervei nyomán. Az ő munkája volt a szabadkai bankpalota, a kolozsvári Vakok Intézete, a lőcsei gimnázium, de az ő tervei szerint épült fel a ma már műemléki védettségű miskolci Weidlich-palota, a kőszegi gimnázium, a szombathelyi Vakok Intézete is, valamint 1915-ben egyik legjelentősebb építész munkája, a város egyik jelképének számító debreceni Aranybika Szálló.

Az 1920-as évektől azután Hajós tervezői profilja és vele építészeti stílusa is megváltozott. Ettől kezdve, ifjúkori sportolói pályafutását idéző módon főleg sportlétesítményeket, sportpályákat, stadionokat, uszodákat

tervezett, a kor modern építészeti stílusát és megoldásait kezdte követni. Így több vidéki uszoda, pesti sporttelep mellett az ő munkája volt az UTE újpesti stadionja vagy a Millenáris, egy terve pedig az olimpiai mozgalom világába is visszarepítette. Az általa és társa, egy másik sportpolihisztor mérnök, Lauber Rezső által készített uszodatervet benevezték az 1924-es párizsi olimpia művészeti vagy szellemi versenyébe, ahol ezüstérmét nyert, ám úgy lett második, hogy nem volt első helyezett. Hat év múlva pedig ez a terv tette is öltött Budapesten, a Margitszigeten, ahol felépült az a Nemzeti Sportuszoda, amely ma Hajós Alfréd nevét viseli. Hajós sokoldalúságát, vállalkozó szellemét az is bizonyítja, hogy 1931-ben a még csak tervezett Árpád híd felépítésére is adott be pályázati terveket. A harmincas évek végén, a háborús felkészülés idejében fogyatkozott meg megbízatásainak száma, a zsidótörvények miatt lehetőségei is beszűkültek. Ennek ellenére, mint az első sportoló, aki olimpiai dicsőséget szerzett az országnak, egészen a nyilas időkig komoly fenyegetéstől nem kellett tartania, 44 őszétől azonban már neki is bujkálnia kellett. A háború után az élet újraindulása számtalan feladatot ígért az építésznek. Hajós is újraindította irodáját, ám rövidesen az is áldozatul esett a szocializmus államosító buzgalmának. Bántódása ezt követően sem esett, pedig aligha volt a népi demokrácia odaadó híve. Amikor 1946-ban a már erős baloldali kontroll alatt álló állami hatóságok demonstratív módon nem vettek részt a rablógylilkosság áldozatául esett neves sporttárs, úszó, Halassy Olivér temetésén, a sírnál ő mondta a gyászbeszédet. Rákosiék később propagandacélokra szerették volna felhasználni az első magyar olimpiai bajnokot, ő azonban még annak fejében sem állt kötélnek, hogy sztahanovista címmel is kitüntették. Nyilván nem számított az építész karrier csúcának, hogy az Ipari Épülettervező Vállalatnál kapott állást, ahol haláláig dolgozott. Ekkor készült utolsó tervezői munkája, a Kelenföldi Hőerőmű munkásotthonának épülete. Hajós végül tüdőbetegség következtében 1955 őszén hunyt el, sírja a Kozma utcai zsidó temetőben van. Emlékét emléktáblákon, utcaneveken, az általa megálmodott épületeken, uszodáján túl a magyar sporttörténet aranykönyve őrzi, az építész társadalom pedig késői elismerésként 2010-ben Ybl-díjat adományozott neki. ♦

KÁDÁR
ANNAMÁRIA
pszichológus
ajánlásával

RENDELJE MEG MOST
20% KEDVEZMÉNNYEL
GYEREKNAP ALKALMÁBÓL!

A mese a félelmek megszelídítésének egyik
legfontosabb eszköze. Ebben segít **Pifkó Célia:**
Szörnyek a szobádban című könyve!

kepmas.hu/szornyek-a-szobadban

Legyen

a média
a családért!

14 éve díjazzuk
a családbarát
újságírást.

Havonta kb. 200
megjelenést nézünk,
hallgatunk meg,
olvasunk el.

Az alapítvány
megalakulása
óta **114 újságírónak**
adtunk elismerést és
ezzel biztatást.

Több mint 100
Képmás-estet
szerveztünk már.

Támogassa munkánkat
adója **1%-val!**

Adószám: **18260993-2-41**

SZÖVEG –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
VILÁG-KÉP

◆ A koronavírus járvány kétségtelenül történelmünk egyik legnagyobb vészhelyzete, az erről szóló hírfolyamok azonban sokszor más fontos történésektől veszik el a helyet.

2018 májusában az Arab-félsziget déli részén található sivatagokon két ciklon söpört végig, hirtelen kialakult tavak százait hagyva maga után, októberben pedig hasonló méretű esőzések voltak. Mindez ideális körülményeket biztosított a sivatagi sáska szaporodásának, így számuk 2019 nyarára az előző évi 8000-szeresére nőtt! Egy rendkívül széles időszak miatt a sáskák gyorsan átjutottak a tengeren keleti irányba Iránba, nyugatra pedig Szomáliába, Etiópiába és Kenyába. Ezekben az országokban már 2019-ben hatalmas károkat okozott a sáskajárvány, jelenleg pedig több, mint 21 ország küzd a kártevőkkel. Számítások szerint 1 négyzetkilométernyi területen akár 150 millió sáska is előfordulhat, és nem ritkák a 100 km² méretű rajok, ekkora területen a rovarok 24 óra alatt annyi termést képesek elpusztítani, amennyi 3,5 millió embernek egy évig elegendő. A katasztrófát a FAO segítségével igyekeznek mérsékelni az afrikai országok – ahol egyébként emberemlékezet óta léteznek sáskajárások –, az ENSZ szervezete szerint 2020-ban 28 millió ember egész évi élelemkészletét mentették meg, vegyszeres védekezéssel. Az eddig elhasznált 1,8 millió liter kémiai vegyszer azonban számos kérdést vet fel, a méhészetéről híres Kenyában akár végzetes csapást is mérhetett a méhek populációjára a túlzott szerhasználat, ráadásul a sáskák száma sem csökkent jelentősen a legújabb kutatások szerint. A jelenségről

a bibliai nyolcadik csapás

jut eszünkbe Luis Tato spanyol fotóriporter fényképe láttán, aki a The Washington Postnak készített riportot Kenyában, 2020 áprilisában. Itt látható fényképét a World Press Photo 2021-es pályázatán díjazták, a többi díjnyertes alkotás mellett ezt a fényképet is megnézhetjük a hagyományosan Budapesten is megrendezett kiállításon, várhatóan idén ősszel. ◆

World Press Photo 2021/Luis Tato for The Washington Post

2020. április 24.: Henry Lenayasa, Archers Post falu (Szamburu megye, Kenya) polgármestere próbálja elijeszteni a sivatagi sáskákat a település egyik ültetvényéről.